



Malli yhteiseen arviointiin ja suunnitelman tekoon

Yhteiskehitämme nykyisten mallien ja kansallisen kehittämisen pohjalta yhteistä mallia kokonaisvaltaiseen tilanteen ja tuen tarpeen arviointiin sekä suunnitelman tekoon. Malli on jaettu ymmärrys yhteisestä työstä. Se ryhmittelee hyvinvoinnin osatekijät ja linjaa hyvän yhteisen työn toiminta-periaatteet. Malli on tarkoitettu yhteisen työn tueksi perheille, vapaaehtoisille, järjestöille, seurakunnille, peruspalveluille ja erityispalveluille.

Pääkaupunkiseudun mallit

Perustuvat samoihin teoreettisiin lähtökohtiin (CAF/BBIC), mutta painopisteissä, jäsentelyssä, käsitteissä ja ulkoasussa eroa. Soveltuvat työntekijän dokumentoinnin ja yhteisen keskustelun tueksi.

- Laajimmin on käytössä APOTTI:in integroitu Tuen tarpeen arviointi-malli, joka otetaan käyttöön tässä vaiheessa.
- Kaikkien mallien kehittämistarpeet ja mahdollisuudet ovat samanlaiset.
- Kehittämiseen saadaan lisää voimavaroja panostamalla kansallisesti koordinoituun yhteiskehittelyyn.

Esimerkki:
Tuen
tarpeen
arviointi-
malli

Lapsen yksilölliset
tuen tarpeet

Lapsen arki, fyysinen terveys,
psykkinen ja sosiaalinen hyvinvointi,
riippuvuudet

Vanhemman
voimavarat ja
tuen tarve

Vanhemmuuden taidot, psykkinen ja
sosiaalisen hyvinvoinnin tukeminen,
vanhemman elämäntilanne, hyvinvointi
ja terveys, riippuvuudet

Asiakas omistaa asiansa

- Digiloikka:** Kehitetään mallista lasten, nuorten ja vanhempien itsearviointia, yhteistä arviointia ja suunnitelman tekoa tukeva sähköinen työväline
- Avoimuus:** Malli on lasten, nuorten ja perheiden saatavilla verkossa. Kun mallia käytetään ammattilaisten kanssa, pohditaan yhdessä, kenen kanssa tietoa jaetaan ja työtä tehdään.
- Selkeys:** Visualisointi, ymmärrettävä kieli, palvelumuotoilu

Tiedon kumuloitumisen merkitys

Kaiikki lapset, jotka käyvät neuvolassa, osallistuvat varhaiskasvatukseen, käyttävät perusterveydenhuoltoa ja käyvät koulua, ovat mukana noin 50:ssä erilaisessa arviointi- ja tarkastuskäynnissä. Jos lapsi tarvitsee jotain lisätutkimuksia, kertyy lisäarviointeja ja tarkastuksia helposti noin 20 lisää, eikä vielä olla erityisen ja vaativan tason palveluissa. Yhteinen sähköinen malli parantaa kerätyn tiedon kumuloitumista ja vähentää toistuvaa lapsen, nuoren ja perheen tilanteen uudelleen kartoittamista.



Hyvän yhteisen työn pelisääntöihin sitoutumalla yhteinen arviointi ja suunnitelman tekeminen onnistuu!

Monitoimijaisen yhteisen työn tueksi tarvitaan pelisääntöjä. Pelisäännöt tarkoittavat käytännössä sitä, että päätetään:

- käyttää samoja, kaikille ymmärrettäviä yhteistyötä kuvaavia käsitteitä
- sitoutua yhteisiin arviointia ja suunnitelmallista työskentelyä ohjaaviin toimintaperiaatteisiin
- ottaa käyttöön yhteistä arviointia ja suunnitelman tekoa ohjaava malli



Suositus asiakaslähtöisten käsitteiden käytöstä

Useamman toimijan yhteistyö jättää väljyyttä päättää työhön tarvittavat ihmiset ja niiden määrä.

Yhteistyöpalaveri: antaa mahdollisuuden tuoda mukaan laajasti erilaisia toimijoita

Yhteinen arvio ja suunnitelma: antaa mahdollisuuden muokata suunnitelmaa ja arviointia tarpeen mukaan

Ammatillisen neuvon kysyminen: tukea omalle työlle

Mallin avulla yhteisen työn toimintakulttuuriin

Kumuloituva tieto: Yhteistä mallia käyttämällä tieto rakentuu edellisen tiedon päälle ja siirtyy asiakkaan luvalla toimijalta toiselle.

Selkeä suunnitelma: Mallin sisältö jäsentää suunnitelman ja auttaa sopimaan työnjaosta.

Kokonaisvaltaisuus ja systeemisyy: Laaja-alainen lapsen ja perheen hyvinvoinnin osa-alueita kuvaava malli edistää sitä, että kaikissa palveluissa huomioidaan lapsen, nuoren ja koko perheen tilanne ja tuen tarpeet ja tehdään tarvittaessa aloite yhteiseen työhön.

Suositus toimintaperiaatteista

Osallisuus ja lapsikeskeisyys: Anna kaikille perheenjäsenille tilaa ja aikaa olla mukana. Tunnista eri ikäisten lasten tarpeet ja toiveet ja muokkaa omaa toimintaa tämän mukaisesti. Lapsella, nuorella, vanhemmilla ja perheellä on omistajuus omiin palveluihinsa ja tuen tarpeeseensa sekä mahdollisuus olla mukana päättämässä ketkä heidän asiastaan tietävät ja heidän kanssaan työtä tekevät.

Myönteinen tunnistaminen: Kohtaa toinen ihminen ihmisenä "oletusvapaasti". Ei asiakkaana, potilaana, ongelmaisena tai haastavana yhteistyökumppanina.

Dialogisuus: Vaikka olisit valmistautunut tekemään toimia ja puuttumaan perheen elämään, jätä ratkaisut keskustelun jälkeiseen aikaan. Tämä mahdollistaa kumuloituneeseen tietoon perustuvien yhteisen tilannearvion ja suunnitelman tekemisen.

Systeemisyy ja kokonaisvaltaisuus: Huomioi perheen elämän kokonaisuus ja suhteet.

Yksi, yhteinen suunnitelma

Yhteinen työ on lapsi- ja perhelähtöistä ja koordinoitua, kun se perustuu yhdessä tehtyyn arviointiin tilanteesta ja tuen tarpeesta sekä arviointiperusteella tehtyyn kokoavaan suunnitelmaan. Yhteisessä suunnitelmassa eri palveluissa tehtävät suunnitelmat sovitetaan yhteen. Suunnitelmassa otetaan huomioon koko perheen tilanne, tuen tarpeet ja palvelut. Suunnitelman rakenne ja sisältö perustuu yhteiseen arviointimalliin.



Vastuutyöntekijämallien avulla kohti koordinoitua yhteistä työtä

Lapset, nuoret ja perheet voivat saada jo peruspalveluissa avun ja tuen koordinoituna monen toimijan yhteistyönä, oikea-aikaisesti ja matalalla kynnyksellä. Osallisina ovat lapsen, nuoren ja perheen tuekseen nimeämät henkilöt ja muut tarvittavat ammattilaiset.

Lähityöntekijä ottaa kopin peruspalveluissa

Palvelut voidaan koota perheen ympärille toimivaksi kokonaisuudeksi jo varhain. Silloin, kun perheellä on paljon omia voimavaroja ja pieni ammatillisen tuen tai kevyemmän palvelun tarve. Lähityöntekijä sitoutuu:

- Osallistumaan kokonaisvaltaiseen tilannearviointiin ja yhteiseen suunnitelmaan
- Ammatillisen neuvon kysymiseen
- Koordinoimaan peruspalveluiden yhteistyötä ja toimimaan yhdyshenkilönä
- Kulkemaan rinnalla, tarvittaessa myös vahvempaa tukea tarjoavien palveluiden ajan



Omatyöntekijä mahdollistaa sujuvan palveluun pääsyn sosiaalihuollon perustasolla

- Omatyöntekijä tekee tiivistä yhteistyötä lähityöntekijän kanssa ennen palvelua, sen aikana ja jälkeen.
- Omatyöntekijä koordinoi suppean palvelutarpeen arvioinnin hyödyntäen peruspalveluissa karttunutta tietoa.
- Palveluja tarjotaan oikea-aikaisesti ja matalalla kynnyksellä.

Työvälineillä ja pelisäännöillä yhteinen työ sujuvaksi

Hyvä monitoimijainen yhteistyö sujuu, kun koordinoituvastuusta on sovittu, käytössä on työvälineitä yhteiseen arviointiin ja suunnitelman tekoon sekä sovittuja pelisääntöjä työn ja vastuun jakamiseen.

- Perheen palveluiden käyttö ja yhteisen työn tarve kartoitetaan systemaattisesti.
- Sitoudutaan lähi- ja omatyöntekijämalleihin ja toimintaperiaatteisiin: sovitaan koordinoituvastuusta perheen toiveita kuunnellen.
- Yhteiskehitetään ja käytetään yhteistä sähköistä arviointimallia ja sähköistä palvelusuunnitelmaa.

Sosiaalityöntekijä on omatyöntekijä, kun tarvitaan sosiaalihuoltolain mukaista erityistä tukea tai lastensuojelua

Lapsen vastuusosiaalityöntekijä huolehtii lapsen oikeudesta osallistua ja huomioi koko perheen palvelutarpeet.

- Sosiaalityöntekijä tekee tilannearviota ja suunnitelmaa yhdessä perustason toimijoiden kanssa.
- Työn- ja vastuunjako erityistason vastuutyöntekijöiden kesken on sovittu toimivaksi.